

Inleiding

De VEUO, de vereniging van beursgenoteerde ondernemingen in Nederland, heeft grote zorgen over de voorgenomen belasting op de inkoop van eigen aandelen. De VEUO vreest dat deze heffing Nederlandse ondernemingen onevenredig zal schaden en buitenlandse ondernemingen zal afschrikken, en zo onze internationale concurrentiepositie verslechtert. De VEUO ziet een concreet belang voor de Nederlandse economie en brede welvaart in het terugdraaien van de voorgenomen afschaffing van de inkoopfaciliteit.

Wij zetten dat hieronder uiteen, waarbij ook andere belangrijke aspecten van ons vestigingsklimaat aan de orde komen.

Hoofdpijnen

Ondernemingen dienen hun deel aan de belastingen in Nederland bij te dragen. Zij doen dit rechtstreeks via de inkomstenbelasting en/of vennootschapsbelasting die wordt geheven over de winst die zij maken. Daarnaast creëren ondernemingen werkgelegenheid en dragen zij voor hun werknemers loonbelasting af. Over geleverde producten of diensten wordt btw ingehouden en afgedragen.

Veel (grote) ondernemingen zijn internationaal actief. Om dat succesvol te doen is van belang dat zij op internationale afzet- en kapitaalmarkten concurrerend kunnen opereren. Zeker binnen de Europese Unie is dit van groot belang omdat ondernemingen uit de lidstaten vrije toegang hebben tot elkaars markten en de kapitaalmarkten vergaand geïntegreerd zijn.

Goede belastingwetgeving draagt bij aan het concurrentievermogen van Nederlandse ondernemingen. Ondernemingen helpen floreren leidt direct tot grotere en zekerder belastingopbrengsten op de middellange en lange termijn. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn onder andere:

- voorspelbaarheid: ondernemingen doen vaak investeringen voor de lange termijn – voorspelbare (belasting)wetgeving is daarvoor cruciaal;
- bevorderen van innovatiekracht: goede (belasting)wetgeving bevordert de innovatiekracht van ondernemingen en draagt op die manier bij aan de langetermijnontwikkeling van bedrijven en daarmee aan de belastingopbrengsten op lange termijn;
- bevorderen van concurrentievermogen: zowel op afzetmarkten als bij de financiering via bijvoorbeeld de kapitaalmarkten, door zo veel mogelijk vooruit of in pas te lopen met wet- en regelgeving in de ons omringende landen en andere geïndustrialiseerde economieën;
- internationalisering: het zo veel mogelijk verantwoord faciliteren van internationaal ondernemen door, bijvoorbeeld via verdragen om dubbele belastingheffing te voorkomen, onnodige barrières weg te nemen.

Specifiek: behoud van de inkoopfaciliteit

De VEUO is bezorgd dat een aantal recente belastingmaatregelen het vestigings- en investeringsklimaat in Nederland onevenredig schaden. Het gaat bijvoorbeeld om de versnelde afbouw van de zogenoemde "30%-regeling" en om de verhoging van de bankenbelasting. Punt van grote zorg is ook dat vanuit zorgvuldig bestuur heldere afwegingen voor de lange termijn moeten worden gemaakt – daarbij past niet dat letterlijk op een namiddag tot zeer ingrijpende belastingmaatregelen wordt besloten.

Meer specifiek vragen wij aandacht voor de voorgenomen afschaffing van de zogenoemde inkoopfaciliteit in de dividendbelasting. Daarmee wordt een nieuwe belasting geïntroduceerd die Nederlandse ondernemingen onnodig groot nadeel bezorgt in verhouding tot bijvoorbeeld hun Franse, Duitse of Belgische concurrenten. Wij lichten dat toe.

Wanneer een onderneming winst maakt, betaalt zij daarover vennootschapsbelasting (ook wel 'winstbelasting' genoemd). Wanneer die winst vervolgens als dividend wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders, houdt de vennootschap daarover dividendbelasting bij de aandeelhouder in en draagt die af aan de Belastingdienst. Vaak is deze dividendbelasting een zogeheten 'voorheffing' – de ontvanger van het dividend kan de dividendbelasting weer terugvragen wanneer hij of zij belastingaangifte doet. De dividendbelasting fungeert dan als een soort voorschot op de inkomsten- of vennootschapsbelasting die de aandeelhouder betaalt.

Naast zo'n dividenduitkering zijn er ook andere manieren om de gemaakte winst aan de aandeelhouders uit te keren. Bijvoorbeeld door eigen aandelen in te kopen op de beurs. Zo'n inkoop stuwt de beurskoers op omdat de resterende aandelen waardevoller worden omdat er minder van zijn. Inkoop van eigen aandelen fungeert op die manier ook als een winstuitkering aan de aandeelhouders. Omdat de onderneming de eigen aandelen op de beurs inkoop, weet zij niet van wie de aandelen worden gekocht. Om die reden is er niemand die eventuele ingehouden dividendbelasting zou kunnen terugvragen. De onderneming moet de dividendbelasting dan dus voor eigen rekening nemen. Om dit te voorkomen hoeft hierbij – onder reeds geldende strikte wettelijke voorwaarden – geen dividendbelasting te worden ingehouden. Uiteraard betaalt de onderneming nog steeds wel winstbelasting over de gemaakte winst en kunnen de voordelen die de aandeelhouder geniet bij hem of haar worden belast.

Om bovengenoemde redenen is een heffing op de inkoop van eigen aandelen niet slechts een uitbreiding van het toepassingsbereik van de dividendbelasting, maar een geheel nieuwe heffing die niet als voorheffing bij de aandeelhouder neerslaat maar als eindheffing bij de onderneming. Veel landen, waaronder Duitsland, Frankrijk, Spanje en het Verenigd Koninkrijk, heffen op dit soort transacties dan ook geen dividendbelasting. Soms zonder voorwaarden, en soms met vergelijkbare voorwaarden als in Nederland gelden. In Nederland is deze "inkoofaciliteit" ingevoerd op uitdrukkelijk advies van de Raad van State, dat het ontbreken van zo'n faciliteit als "een aanmerkelijk knelpunt" omschreef.¹

Nu staat een nieuwe belasting op het inkopen van eigen aandelen ingetekend per 1 januari 2025. Inkoop wordt voor Nederlandse ondernemingen door de nieuwe belasting meer dan 15% duurder dan voor hun concurrenten uit andere landen. Dat bemoeilijkt de financiering van Nederlandse ondernemingen via de kapitaalmarkten, nu het te verwachten rendement voor aandeelhouders (fors) lager wordt. Deze omstandigheden, die redengevend waren voor de invoering van de inkoopfaciliteit, zijn ongewijzigd, zoals ook het kabinet benadrukt,² en kunnen de concurrentiepositie en waardering van Nederlandse ondernemingen op de beurs in internationaal perspectief ernstig schaden.

En dat schaadt tevens, zoals ook het kabinet opmerkt, de internationale concurrentiepositie van Nederland.³ Wanneer ondernemingen door deze in internationaal opzicht ongeëvenaarde nieuwe belasting besluiten hun hoofdkantoor te verplaatsen leidt de maatregel op de lange termijn eerder tot minder dan tot meer belastingopbrengsten voor de Nederlandse staat.

Daar komt bij dat buitenlandse ondernemingen die overwegen hier hun beursnotering en hoofdkantoor te vestigen, zien dat Nederland daarvoor minder aantrekkelijk wordt. Dergelijke ondernemingen betalen hier belasting en dragen bijvoorbeeld bij aan de werkgelegenheid, terwijl zij weinig tot geen negatieve externe effecten hebben op mens en milieu. De voorgenen maatregel is daarom ook in dit opzicht niet in het belang van Nederland.

Besluit

Nederland heeft een vitaal en innovatief bedrijfsleven. Ook in de belastingopbrengsten is dit terug te zien. De opbrengsten van de vennootschapsbelasting zijn in de periode tussen 2014 en 2023 toegenomen van EUR 14,5 miljard tot EUR 47,5 miljard – een toename van bijna 250 procent in tien jaar tijd.⁴ Het benadrukt het belang van belastingwetgeving die innovatie en investeringen stimuleert, en zo veel mogelijk de belastingopbrengsten langjarig garandeert. De VEUO roept daarom op de voorgenen belasting op de inkoop van eigen aandelen van Nederlandse beursondernemingen terug te draaien.

¹ Zie Advies Raad van State, *Kamerstukken II* 1998/99, 26 728, nr. A, punt 30.

² Zie *Kamerstukken II* 2023/24, 36 410, nr. 77, p. 8.

³ Zie *Kamerstukken II* 2023/24, 36 410, nr. 77, p. 9.

⁴ CBS StatLine, << [CBS Open data StatLine](#) >>